

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

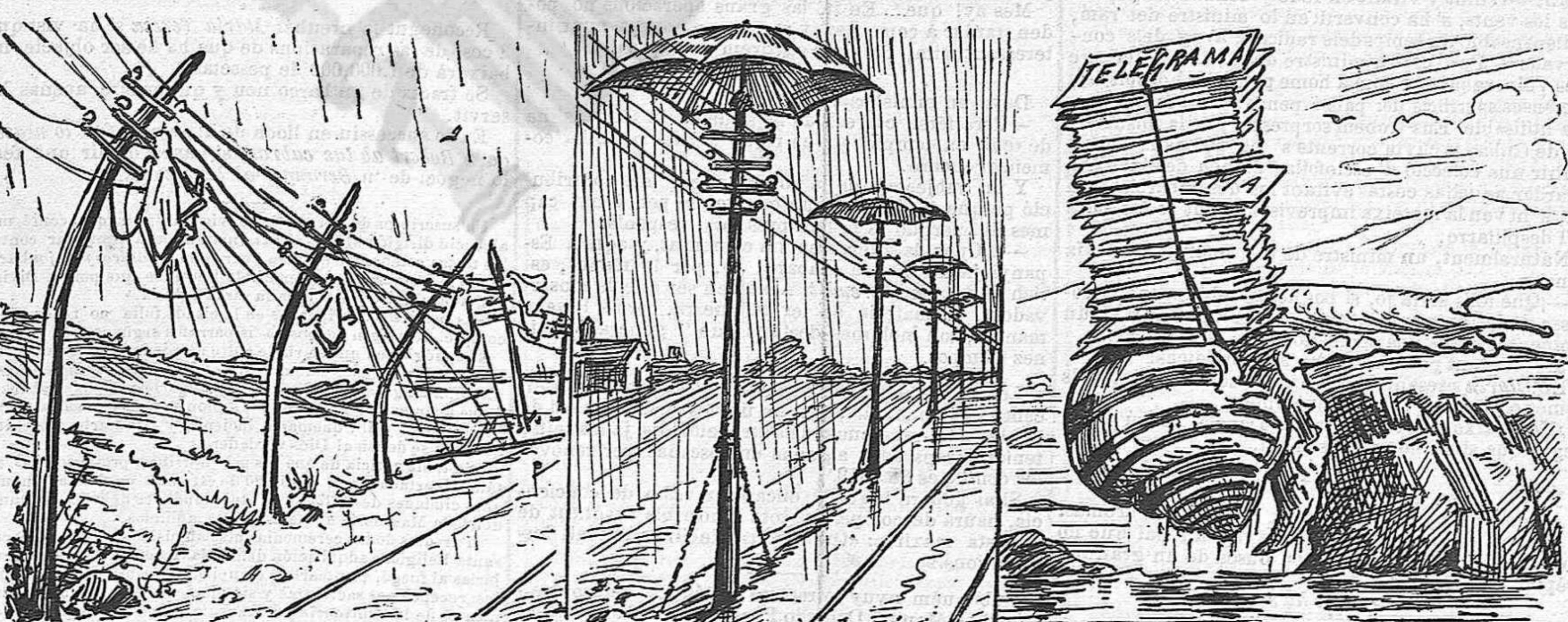
PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

SOPAS

Un nou sistema perquè 'ls trens puguen circular á pesar de las inundacions.

Y ademés serà necessari que vajan ben provehits de virosta, pel cas de que entre una estació y altra hi estiguin 23 ó 24 horas, com ara succeix.

Apenas cauen tres ó quatre gotas, ja 'ls tenim costipats que no poden articular una paraula.

Potser si 'ls cuideyan una mica....

no hi hauria necessitat d' enviar los telegramas per aquest sistema tan ràpit.

CLARÍN Y LA MARINA

INCH à la vista l' article de 'n *Clarín*, que ab lo títul de *Palique* veié la llum en l' *Heraldo de Madrid* del dia 25 de setembre, y després de llegirlo tres vegadas estich verdaderament assombrat del estrépit que ha produhit.

En *Clarín* no ha dit res de nou. Tot lo qu' en l' article 's designa s' ha repetit cinquanta mil vegadas en conversas particulars, en revistas y periódichs. Dificil se fa comprender com ab tan poch vent han pogut inflar-se las velas de la marina de guerra; com ab tant poch carbó ha pogut posarse roja la caldera y á punt de reventar.

A las moltes sorpresas que 'ns dona la marina de guerra á cada instant, unas vegadas ab lo naufragi de un gran barco, joguina del temporal, las altres ab l' enfonsament de un creuher á conseqüència de un xoch, y casi sempre ab los accidents de mes ó menos quantia qu' experimentan casi tots los barcos á penas s' allunyan de la costa; á aquest gran número de sorpresas haurém de agregarhi la que vā produhirnos l' irritació del cos, ab motiu de la publicació de un article relativament mesurat, ja que no conté ni injurias, ni insults, ni sarcasmes, ni agravis, sino algunas apreciacions mes ó menos severas, que 's fan extensivas á los vicios tradicionals de la educación nacionnal.

De manera, que ab lo mateix dret que 'ls marinos podria Espanya entera trasladarse á Oviedo, á demanar explicacions al pobre *Clarín* ó á desafiarlo, cas de negarse á donarlas completas y satisfactorias. ¡Los vicios tradicionals de la educación nacionnal!.... ¿No 'ns diu ab això mal educats y viciosos?....

Si tots ens ho prenguessem tan á la valenta, l'desventurat *Clarín* no s'entendria de feyna, y quan els uns el deixessin els altres el pendrían pel seu compte. Y del pobre *Clarín*, á copia de sacsejarlo no 'n quedaría ni la boquilla.

Davant de l' inexplicable irritació de la marina, vé molt á tom aquella coneuguda locució catalana: «Qui t' empeny que tant rodolas?»

¡Qui t' empeny!.... Prompte s' ha endavinat ó s' ha vist clar qui s' encarregá de desfermar los huracans, dels ressentiment, y de llansar als marinos per un camí semblant al que van adoptar mesos enrera 'ls subalterns de la guarnició de Madrid, enviant á passeig al ministeri Sagasta.

Basta saber que l' ministre del ram vā dir á un redactor de la *Correspondencia de España*, qu' ell feya causa comú ab los seus subordinats, pera descubrir desseguida la pota de la marruxa.

Lo Sr. Beranger es un ministre vulnerable per tots quatre costats. Com á polítich ha anelat en tots los ports y ha menjat galleta de tots los magazéms; y anant y venint y virant en rodó y donant la popa á tots los vents, s' ha convertit en lo ministre del ram, indispensable en temps dels radicals; avuy dels conservadors. Pero com á ministre de Marina es encare mes vulnerable que com á home polítich. A despit dels immensos sacrificis del país á penas tenim una esquadra utilizable. Ens trobem sorpresos per la insurrecció de Cuba, y cuya corrents s' ha de manar construir una colecció d' esclofollas de nou destinadas á guardar aquellas costas evitant los desembarchs. En tot, s' hi veu la mateixa imprevisió: en tot la dessidia y l' despilfarro.

Naturalment, un ministre de tals condicions, devia pensar:

—Qué felis sería jo, si pogués blindarme ab la corassa de la irresponsabilitat!.... Quina ganga si en un moment lograva apagar los fochs de la prempsa!....

Y costa tant poch intimidar als periódichs!

En *Clarín* presenta avuy un blanco: aterrémolo y 'ls demés que vajan prenen exemple.

¿No es això lo que ha passat? Donchs ningú podrá negar que si no ho es, ho sembla.

Y ja la tenim armada. **

Afortunadament, en Cánovas no está per bromas; la situació conservadora pateix avuy un mal que no vol soroll, y als que anavan en busca de un gran estrépit

esta vez les ha salido un poquito desigual.

Ab una mica més la divisió y l' desconcert que alguns tractavan de promoure entre 'l cos de l' armada

y la prempsa, 's declara en las mateixas filas ministerials. Ja 'l *Nacional*, periódich de 'n Romero Robledo y *La Epoca* descubrian sas baterias y 's disponian á abordarse. Ja 'l mateix Beranger, en vista de l' actitud del *Nacional* se mostrava altament irritat y amenaçava ab abandonar la cartera si no 's despedida punt en blanch al director d'el periódich romerista. ¿Volen encare un exemplar més cómich del pescador pescat? Fins en questas maniobras ha de relluhir la mala estrella del actual ministre de Marina.

Vingué l' hora de plegar velas y de rectificar lo rumbo.

Lo cos de marina 's mostrá conforme ab las tant sensatas com severas y enèrgicas manifestacions consignadas pel mateix *Heraldo de Madrid*, que no desvirtuavan poch ni molt las apreciacions del article de *Clarín*, sino molt al contrari: proclamavan lo dret que té la prempsa á exercir la censura ab mes ó menos acritut; pero sempre respectant l' honor de las personas y de las colectivitats. Jutjar de l' aptitud no implica ofensa.

Y aquejas manifestacions dignissimas demostració palpable del error en qu' estavan els que havian armat el *talle-tolle*, bastaren per conjurar un conflicte que may devia haverse promogut.

Després de això crech que sobrava lo viatje á Oviedo realsat pels tres oficials designats al efecte de demanar explicacions á ne'n *Clarín*, y sols se comprén que l' baguessen realisat com á homes pudentorosos amichs de realisar l' encàrrec que havian rebut dels seus companys.

* * *

Pero consti que ni ara ni mai deu lo periodista abdicar dels seus drets á la critica ni á la censura, y á una abdicació equivaldría l' fet de respondre sempre en lo terreno de la forsa, á totes las intimacions que se li dirigissen, vinguessen de qui vinguessen.

Los titulats *lances de honor* no son possibles en los cassos en los quals l' honor no ha sufert lo mes minim detriment.

Los marinos son uns servidores de la patria, y per ser tals quedan subjectes á responder davant d' ella dels seus actes. Guardin, donchs, l' esperit de cos, per aquells cassos en que poden enaltirla ab lo seu heroisme.

P. K.

O doném compte dels fets d' armes realisats á Cuba, perque mes ó menos tots se semblan. Destacaments petits se veuen obligats á batres ab forsas immensament superiors: en algunes ocasions triunfan, y quan no succeheix aixís, moren ab gloria.

Fins ara no coneixem mes que l' esforç del bras; ens falta coneixer l' acert del cap.

Si 'ls plans que puga tenir lo general Martínez Campos corresponen al valor y al heroisme demostrat per las tropas, Espanya está salvada.

Mes ay! que.... En fi, las grans operacions no poden tardar á començar, y respecte á aquest punt interessantíssim, prompte surtiré de duptes.

Deya un ministerial:

—Pera ferse càrrec de la situació de Cuba, s' ha de tenir en compte qu' en rigor la guerra no ha comensat encare.

Y un subiecte, que ja no pot pagar mes contribució perque no li queda un quart, ni pot donar cap mes fill, perque 'ls hi han pres tots, respona:

—A Cuba la guerra no ha comensat, y aquí á Espanya ja casi s' está acabant. Jo, per lo menos, estich ja totalment rendit. Això deu ser que 'ls conservadors, en materia de fer la guerra, pero á la seva manera, son molt mes decidits que l' general Martínez Campos.

Los morets del Riff han desarmat y atropellat á un centinella de Melilla, y quan un destacament sorti de la plassa en persecució dels atropelladors, ja las taifas tenian preparadas algunes emboscadas per renovar los conflictos de 1893.

Si al govern li queda encare un resto de conciencia, haurá de comprender tota l' horrible exactitud de aquesta màxima: «Qui sembra debilitats, recull humillacions.»

Publiquem avuy lo retrato auténtich del contralmirall D. Manuel Delgado Parejo, jefe del apostadero de l' Habana, que sucumbí en lo naufragi del creuer *Sánchez Borc'iztegui*.

Hem volgut rendir aquest tribut á la víctima de una de las antas desgracias que 'ns afligeixen, y que la nació epanyola plora ab llàgrimas de dol.

Aquells *biscuit arras* de Bilbao que blossomant de molt catòlichs voldrian separarse d' Espanya, insultant á la nació ab los seus despropòsits, apenas s' han vist presos, han trobat poderosas influencias que s' han interessat per ells ab los poders públichs.

No en va son fills de bonas famílias.

Si en lloc de ser senyorets, siguessen pobres obrers, en la presó s' pudriren la mar de temps.

No 'ns ha agratit may la discordia de classes; pero creyem que si alguna diferencia hauria de haverhi entre l' home ignorant y sense recursos víctima de certas sugestions, y l' home rich y dotat de instrucció que comet un delicte, aquesta diferencia hauria de cedir sempre en favor del débil.

Y no obstant, aquí á Espanya succeheix tot lo contrari: las grans garrotadas cauen sempre sobre qui menys iorsa té per soportarlas.

Per tot Espanya temporals terribles, desbordaments de rius, línies férreas mitj destruïdes, y per espai de molts dies comp'etament interrompudes.

Aquest dia 'l *Brusí*, ab motiu dels funerals celebrats per lo etern descans dels naufrachs del *Barciztegui*, reconeixia que dona gust veure com s' ostentan los sentiments catòlichs de la nació.

Si tot lo que 'ns succeheix se déu realment, com molts suposan, á la protecció divina, casi hauriam de dirigir al Cel aquesta súplica:

—Per pietat, Senyor: protegiu-nos una mica menos, que ja casi no podem dir faba.

Ja 'n tenim un altre á pico: l' creuer *Colón*, que navegan per las costas de Cuba, va trobarse sorprès per un temporal, llenantlo la forsa del vent y 's embarts de las onas contra un escull, ahont va varar, perdentse completament.

Aquesta vegada sembla que no hi ha hagut desgracias personals. Pitjor pels pares capellars, que ab los naufragis hi tenian una mina molt productiva.

Coincideix la desgracia del *Colón* ab los incidents de la polémica suscitada per *Clarín* á propòsit de la marina de guerra epanyola.

Casi pot parodiari la fábula de *Los dos conejos*:

«Y en esta disputa llegó el temporal....

Solt que l' ministre Sr. Beranger, en la present ocasió no ha pogut menos de demostrar desgraciadament que de sortir per l' acord istil no se'n esperan pocas.

Tal com marxan las cosas, es de creure desgraciadament que de sortir per l' acord istil no se'n esperan pocas.

Lo mes trist de tot es que mentres los barcos se'n van á pico, la nació epanyola ha perdut el rumbo y está fent aguas per tot arreu. Just castiche á la seva estúpida indiferència.

Recreos marítims.

Al sortir del dich de la Carraca, l' creuer *Alfonso XII*, va produhirse algunes averías, quedantse ab la mura de babor completament destrossada.

Això es lo mateix que un subiecte que al sortir del hospital ab l' alta, s' entrebanqués ab lo pedris y 's trenqués una cama.

Reconegeut lo creuer *Maria Teresa* s' ha vist que 'l cost de les reparacions de que ha de ser objecte, no baixará de 1.000,000 de pessetas.

Se tracta de un barco nou y qu' encare apenas ha servit.

En lo successiu en lloc de dirse que *fem lo negoci de 'n Robert ab las cabras*, s' haurá de dir que *fem lo negoci de 'n Beranger ab los barcos*.

Un suscriptor de Tortosa 'ns envia una fulla que conté una alocució dirigida als Catòlichs, incitantlos á protestar contra las festas celebradas á Roma para con satànics festejos hacer ludibrio y escarnio al Venerable Pontífice que por la Divina Providència rige y goberna la Santa Iglesia.

Las besties consignades en la citada fulla no tenen fi ni compte. Serveixin de mostra 'ls párrafos següents:

«Las lógiás en que se rinde culto al mismo Lucifer en persona preparan grandes solemnidades en sus falsos templos masónicos para agasajar al demonio y obligarle con sus alabanzas á que aparezca en sus tenidas ó sesiones, como ya varias veces ha sucedido, y allí quemarle incienso y tributarle los cultos que solo se deben al Dios verdadero.

Se tiene noticia de que las más horribles profanaciones están concertadas para el dia 20 de este mes en Roma, en muchas ciudades de Italia; y en otras ciudades de todo el mundo donde la Masonería universal tenga afiliados.

Parodias de las ceremonias más angustias de nuestra Sagrada Religión; adquisición de hostias consagradas para arrojarlas al fuego, pisotearlas, escupirlas, acribillarlas con puñales; recepciones sacrilegas y simulaciones de los Santos Sacramentos de la Penitencia y Eucaristía; himnos á Satanás; poesías infamantes de las virtudes más angelicales y heróicas que practicaron los Santos de la Religión de Cristo; esto se dirá y

Lo contralmirall MANUEL DELGADO PARFJO, mort en lo naufragi del *Barcàiztegui*.

hará por los sectarios el próximo dia 20 y subsiguientes del presente mes.

Y així per aquest istil va descantellantse l'autor de la fulla, obra indubitable d'un ensotanat, que deu estar ben segú del gran forro de llana que cubrirà l'imatge dels gamarrosos, quan ab tanta grosseria intenta ferlos combregar ab rodas de moli.

La fulla acaba ab un crit de: «Catòlicos tortosinos! ¡Viva el Papa Rey! ¡Al temple! ¡A la vela! ¡A la peregrinació!»

Y de la vètlla se ns ha enviat ademàs una contrasenya, en la qual hi ha estampat un sello del «Gobierno eclesiástico de la Diócesis de Tortosa».

Voldriam saber una cosa: ¿Lo Gobern eclesiástich de la Diócesis patrocina y's fá sevases las xocarreras y bestials calumnias estampadas en la fulla?

Correspondent à la denuncia que 'ns fá un apreciable lector de Madrid, hem fet les degudas gestions per evitar qu' en aquella vila se vengui à 10 céntims cada número ordinari del periòdic, que, conforme s'expressa en la cabecera *val no més 5 céntims per tot arreu*. Unicament los números extraordinaris ne costan 10, y ab tot se 'ns diu que algun venedor de allí 'n fá pagar vint.

Farem tot lo qu' en nosaltres capiga per evitar aquest au-ment de preu injustificat, qu' en últim terme redundà en perjudici nostre, desitjosos de qu' entre 'ls moltsabusos que à Madrid se cometan no puga realisar-se'n cap à la sombra de nostres honradas publicacions.

CARTA DE FORA. — Sant Andrés de la Barca. — En una taberna ahont s' hi reuneixen los que aquí volen passar per seyors, hi feyan boll lo dia 24 de setembre, y haventhi anat uns joves tranquils à ferhi 5 céntims, un de la societat va tocarlos de mala manera tant que 'n va deixar un brut de sanch, fet un Nazareno. ¿Hi haurà justicia? De segur. L'arcade es pare de un socio del cassino taberna, l'jefe de somatén també, y no estant empadronat à la població l'jutje municipal, fá de suplent lo mateix cafeté d'ells... Es de creure que haventhi tota aquesta gent, que no poden ignorar la cosa, 's farà justicia? ¿No 'ls hi sembla?

AL MINISTRE DE MARINA

Estich escandalitzat estich arxi-conmogut....
¿Es á dir que aquí hi ha hagut qui a la marina ha atacat?
¡La marina, 'l sol orgull que 'l nostre renom sosté!
¡L' institut que sempre té ànima y cos en remull!
¡La forsa que s' obra pas entre 'l foch y entre la neu!....
¡Senyor Beranger, per Deu, sosseguis, no 'n fassí cas!
¡Deixi que la prempsa esquerdi lo seu ridicul violón!....
Calmis, calli, baixi 'l front y sigui prudent: no 's perdi!

¿Qué ha passat aquí en resum, per armar barullo tal?
¿Que 'l nostre poder naval s' ha dissipat com el fum?
¿Que una pila de milions gastats en fustas y en ferros, per desgracias ó per errors se 'n han anat tots à fons?
No vulgui per xó armar plets ni promogui polsaguera, porque aquí à marxa endarrera ja fa temps que hi estém fets.
Deixi passar la explosió, repapis à la poltrona, cobri 'l sou que se li dona.... y endavant la professió.

Si s' ha d' escoltar à la gent y fer cas del qué dirán, sempre estarà disputant

y al fi acabará rebent.
Digui 'l poble lo que digui, son silenci no quebrantí.
¿Qué un dia i cantà? ¡Que cantí!
¿Qué 'l pais se 'n riu? ¡Que rigui!
Questió que queda à les foscas, es casi questió guanyada,
y, à més, en boca tancada
ja se sab, no hi entran moscas.
¡Fora, com hi ha mon, graciós que se 'l vingués à culpar
perque las aygnas del mar s' han tragat un barco ó dos!
L' opinió, està clar que lladra y passa un serio incomodo perque no sab de quin modo ve à trobarse sense esquadra.
Vosté, de-preciant lo reny que li dirigeix tot bitxo, ha de pensà allò del ditxo: qui pert lo seu pert lo seny. Si la nació 's veu pelada y s' adona del seu mal, es casi bé natural que 's presenti enfurismada. Pero d' això à imprudència de dirigi à vosté 'l tiro, ni que 'ns raqui, val à dirlo, hi ha un bon xich de diferència. Créguim, visqui ben tranquil, no llegeixi certas fullas y desprecibi las pullas d' aquesta turba incivil. Mentre la gent busca y pensa com lo podrà molestar, vosté s' ha de preparar un arma per la defensa. Vosté ha de dir: «;Desatina qui en la marina no creu! Sempre aquí y à tot arreu Espanya tindrà marina. Perdre un barco, ó dos, ó tres, sufrir zoques y abordajes, varar casi en tots los viatges... ¡tot això no vol dir res! Nostra Marina es completa, nostra Marina es divina...» (Ja ho sab, vull dir la Marina ab música d' Arrieta.)

C. GUÀ.

UN MES A LA COLLA

UÉ deyan vostés? ¿Que això no pot anar; que la situació es insostenible; que si aquest malestar dura succeixrà això, y allò, y lo altre y una pila de coses pitjors?

Donchs cálminse y prenguin assiento: no passarà res de lo que temen. Ja está tot arreglat.

En Nocedal ha format un partit nou.

Se titula *Partit catòlic nacional*, y vé, com tots los demés, disposit a fer la felicitat de tots los espanyols sense distinció d' edats, estatures, ni províncies.

Es molt possible que aquests bons propòsits no 's compleixin, per causes independents de la voluntat de la empresa: pero s'ha de suplir la contribució com si s' encareix el pa, las intencions son bonas.

Un partit catòlic nacional!.... ¡Borrango! Es lo que aquí 'ns faltava. Nosaltres no 'ns ne donavam compte; sentiam una aspiració vaga, un desitj indefinible, un no sé qué inexplicable que 'ns feya estar malament y 'ns tenia en frisana continua.

—Necessitem una cosa—'ns deyam:—la necessitem ab tota urgència: pero.... ¿qu' es lo que necessitem?

En Nocedal ha resolt lo problema.

—Lo que vosaltres necessiteu es lo partit catòlic nacional.—

Y 'l partit catòlic nacional, enemic, com ja 's comprén, de la constitució... ha quedat constituit.

En altres nacions—y avans aquí també succeixà—los partits se forman respondent à les necessitats de la situació y à les grans evolucions de la política. La cayguda d' un imperi, lo canvi d' una dinastia, una reforma constitucional de trascendència... tot això motiva la formació de partits nous, plens de vigor y entusiasme.

A Espanya no va aixís: aquí 's combina un partit nou ab la mateixa facilitat que 's forma un *Monte-pío* de socors mütuos s' obra una botiguetà de betas y fils. La voluntat d'un home desocupat ho fa tot.

No es raro toparse ab un fulano, que veyste sense feyna y ensument pél porvenir días terribles, se revesteix de valor y exclama, no gayre alt perque no 'l sentiu:

—No 'm queda més remey que llençarme decididament à la vida agravada y formar un nou partit politich, pél meu us particular y sostenuiment de la família.—

Això ha procedit en Nocedal.

Avants tots los bisbes l' estimavan y li feyan la gara-gara; lo carisme l' considerava com un nen mimat à qui s' ha de complaure en tot.... En Nocedal era l' amo del *tinglado*....

Un dia, per assumptos privats, en los quals soch incapàs de ficarme, perque no m' interessan, en Nocedal va renirar lo seu partit, y va trobarse com qui diu plantat al carrer... de la política.

—¿Qué fer, en semblant situació?

—¿Qué? Deixar d' anar per fadri, establir-se pél seu compte y fundar ranxo apart, encare que provisionalment hagués de prescindir del ranxo.

Vels'hi aquí com ha nascut lo nou partit catòlic nacional. En Nocedal es en ell pare, padri... y casi bé criatura.

Pero molta gent s' ho pregunta de bona fé.

—¿Qué farà aquest nou partit? ¿quinas intencions porta?

¿Quinas? Lo seu nom ho diu tot.

Católic nacional: los *nacionals* serán l' única forsa armada y 'ls catòlics los únics ciutadans ben vistos. Lo que no sigue una cosa ó altre ó totas dugas à la vegada, serà mal vist per tot arreu y baldat à pagos.

Lo clero s' apoderarà de les riendas del carro del Estat, y 'ns farà empender tal trot, que cada empessonada y cada tamborra cantarán el credo.

No hi haurà més constitució que la Doctrina, ni més còdich que 'l Fleury.

Los bisbes tindrán categoria de capitá general y las major-dones paga de cantineras.

Dels quartels, se 'n farán convents; de las universitats, iglesias, y dels kioscos de la Rambla, confessionaris.

La llibertat serà llibertat ben entesa, tal com l' entenen los capellans.

Breu: si 's realisen las aspiracions de 'n Nocedal, Espanya serà un immens seminari, ahont se resarà molt y 's traballarà poc.

En la seva bandera—ja se 'n ha comprat una—diu que hi ha aquest lema:

«Confesar, cada setmana: dejunar, cada dia.»

Això últim es lo que té més probabilitats.

FANTÁSTICH.

ON molts los conservadors que 's mostren en extrém ressentits à causa dels grans elogis qu' en Cánovas ha dirigit à n' en Romero Robledo.

D. Antoni es així: no en vá ha arribat à l' edat senil en que 's perden totas las energies, y 'ls homes solen encaterinarse ab qui menos ho mereix.

Lo Mónstruo ha deixat de ser jefe del partit conservador. Dintre de la política espanyola es un romerista mes.

L' altre dia, tornant de visitar una finca del Marqués de Samà, D. Emilio vá volcar.

Sempre havíam cregut que l' ex-tribuno anava per mal camí, y aquest accident ho demostra.

Y 'l volco del carruatje demostra ademàs qu' en Castellar, ja no pot anar ni ab rodas.

Desde que l' ex-pollo antequerà se troba al frente del Ministeri de Gracia y Justicia, no estarà de més la següent modificació.

En lo successiu en lloc de dir *la rara de la justicia*, en rigor y fent justicia al número hú de la magistratura, tindrà de dirse *la barra de la justicia*.

No 's necessita ser supersticiós, pero qui sab si de totas las desventures nacionals, ne té la culpa la mà de la estrella de 'n Cánovas!

¡Qué se 'n pot esperar de un president de Consell de ministres que mira contra 'l govern!....

En Navarro Reverter vá anar al Monte de Pietat de Madrid en busca de 5.000.000 de pessetas, y en aquella casa ahont se fan préstamos à tothom, li van dir que pel govern no 'n hi havia de fetas.

Vegin si 'n estan de frescos els conservadors que ja ni al Monte de Pietat, hi ha pietat per ells.

Unicament alguns círculs republicans, per lo que respecte à Barcelona, van illuminar los seus balcons en conmemoració de la gloriosa revolució de setembre.

Los monàrquichs que son los que mes profit material varen treure de aquell fet, ja ni menos se recordan de que haja existit.

Ja per fer llum no tenen oli, perque fà temps que se 'l van gastar per amanir la vianda.

Ni tenen cera, perque la van invertir tota en encerar al país.

Ni poden tampoc disposar de gas, perque 'l gastican tot en los fogons de la cuyna.

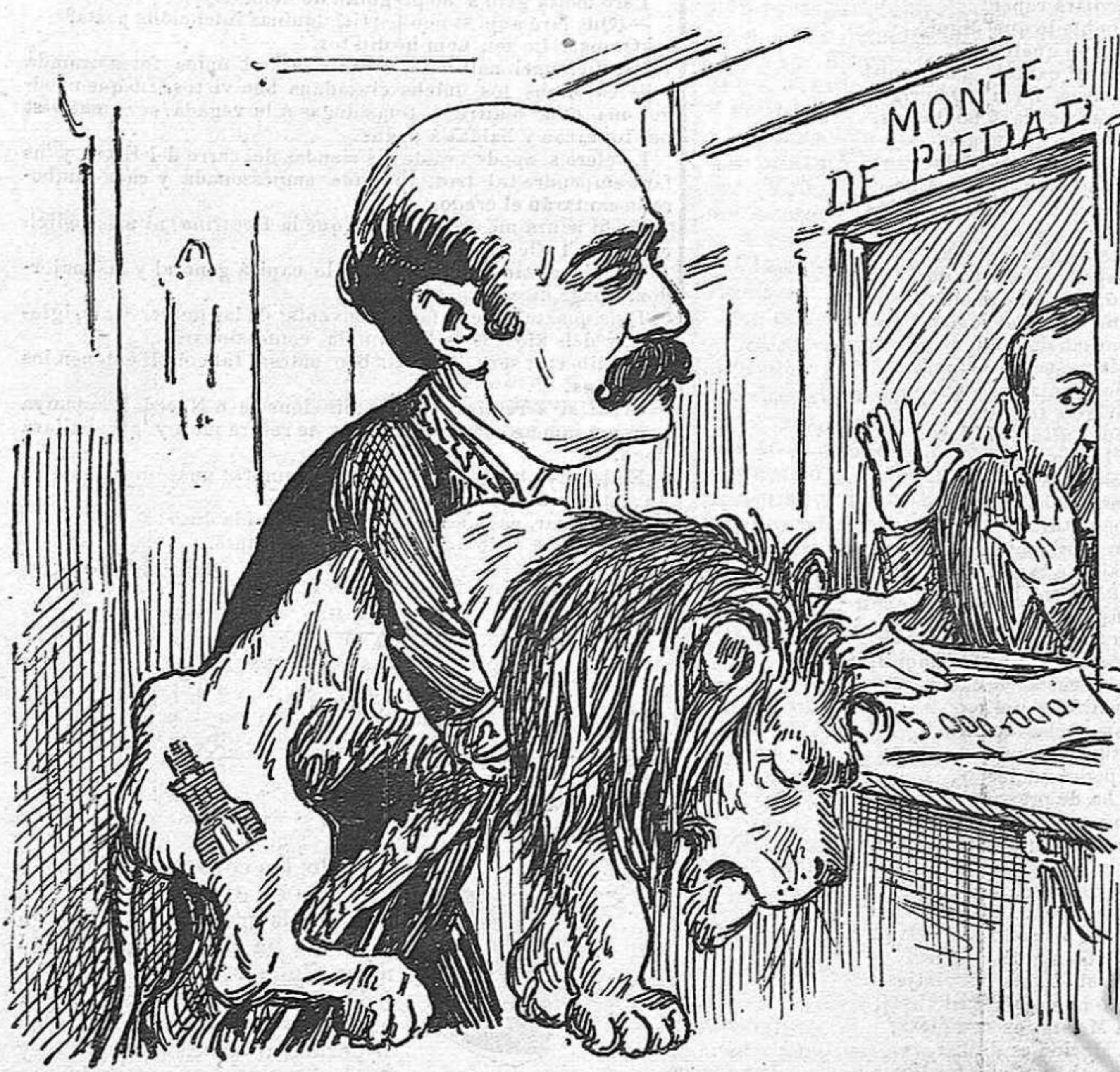
Als que han convertit en substància manducable 'ls principis de la Revolució, que no 'ls demanin iluminaries; han sigut sempre una gent qu' en lloc de donar llum donan fum.

Los integrists nocedalins han acordat adoptar en lo successiu lo titul de «catòlicos nacionales».

Just tribut al recort del papà de D. Ramón, que en la seva juventut portà encasquetat lo morrió de militiano nacional.

Revela un periòdic que l' heroe de Sagunto, trobantse en una estació de l' illa de Cuba, va comprar en un puest de llibres algunes novelas de Paul de

ACTUALITATS

Lo ministre d' Hisenda porta à empenyà 'l Lleó espanyol, y no n' hi donan un quarto.

La mala sombra de la marina.

Kock, manifestant qu' era aquest un dels autors de la seva predilecció.

Alejandro Magno llegia la *Iliada* de Homero. En Martinez Campos, llegeix à Paul de Kock. «Digasme lo que llegeixes y 't diré qui ets.»

Lo rey dels belgas se passeja per París com un particular qualsevol, y està, segons diuen, molt satisfech de poderho fer aixís.

«Qué li costaría, donchs, d' enviar una carta als seus súbdits, diuentlos: «Ciutadans: jo 'm quedo á París, y en quant á vosaltres, arregleuvos com poguéu?»

Ab la supressió de la corona, 'ls mateixos reys se treurian un pes del cap, y 'ls pobles un gran pés de les espallasses.

A Vitoria vá obrirre una suscripció pera las familiars dels reservistas, y no doná cap resultat.

Se 'n obri un' altra pera provehir de farols á la Verge Blanca, y en quatre días se reuniren 8,000 y pico de pessetas.

Vels'hi aquí un exemple que demostra que 'l patriotisme dels beatos y dels neos, se 'n va sempre en lo mateix: en farols.

Entre 'ls negres que forman lo contingent mes numerosos de las partidas insurrectes de Cuba, s' hi ha introduhit la costüm de imposar los càrrechs y serveys mes penosos als blanachs.

¡Quina ganga pels cubans que no son de color, si la malehida insurrecció acabava per triunfar!

Ja podrian anar volant á ca'l limpia-botas á ferse enllustrar la cara!....

Encare á Barcelona fá una calor terrible, y ja las castanyeras s' han instalat en las cantonadas.

Ja se sab: en aquesta terra fassi 'l temps que fassi, l' única cosa que no pot quedar may endarrera son las castanyeras.

D. Antón està massa enfrarat.

L' idea d' enviar á Cuba grans cargaments de frases, aixís que 'l país se pacifiqui, no se li pot ocorre mes que á un estadista de l' altura dels que solian aconsellar á Carlos II l' embruixat.

**

Un militar deya:

—De qué han de servir los frares allí? Que poden fer ells que no siguém capassos de ferho molt millor nosaltres? Desitja D. Antón que á aquells salvatges se 'ls administren los sagraments? Que ho deixi á la nostra mà.

Y després afegia:

—Si se 'ls ha de confirmar els confirmarém, y respecte á la penitència no serà fluixa la que 'ls imposa-

rém sense contemplacions ni paliatius. Lo únic que no podem fer es batejarlos. En lloc de aplicarlos el batisme, hem de ròmpre's i. Y que 's desenganyi 'l mònstruo, no hi ha política mes cristiana ni mes patriòtica que aquesta.

D. Emilio ha enviat á n'en Martinez Campos una carta en extrém laudatoria, ab motiu de la séva campanya á Cuba.

¡Mal vā quan l' extribuno dona sabó á algú! De un quant temps ensá tot lisurt al revés.

Pero jo ja ho veig: l' home no pot ferhi mes. ¿Saben perque li es tan simpatich l' heroe de Sagunto? Senzillament perque porta llorón al casco, ¿qué han de fer los morts sino anarse'n al llorón?

L' escena á San Sebastián.

Corria per aquells carrers un ensotanat, conegit per Ramón Blancafort, fent esses y promovent una gran tabola.

La policia va detenirlo, resultant que estava borratxo com una sopa.

Lo such de las canadellas se li havia enfilat al cap, fins al cim de la corona.

Un capellá ab mantellina: quina gracia!

A L' INSERTAT EN LO PENULTIM NUMERO

- 1.ª XABADA.—Ma-ca-ri.
- 2.ª ENDAVINALLA.—La S.
- 3.ª TRENC-CLOSCAS.—Perot lo lladre.

4.ª CADENA DE PUNTOS.—

```

    C A LL
    A N A
    L L A U N A
    N I U
    A U C E LL
    E R A
    L L A N S A
    S A L
    A L A
  
```

5.ª CONVERSA.—Fidel.6.ª GEROGLIFICH.—Doras es una comèdia catalana.

Han endavinat totas las solucions los ciutadans E. Nomigra, J. Liqueu O., Mohamet Kader-Nera, J. Huguet Vilafranqui, Una noya de Reus, Un filarmònic y B. del Mirall; n' han endavinades 5, H. Vilà M., Clara Dou y Campané 4, Dama dels Deliris y J. Sistach; 3, Un aficionat desgraciat y Un Jove de Tárrega y 2 no més, R. Suris Roca, Suscritora Graciense y Gumersindo y Pepet.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans J. Huguet Vilafranqui, Anton Gelabert, Muzárate, A. F. y F., D. Jaume... lo Brat, Un Guerrista, Q. Asensio, Pere del Prat, G. C. (a) Redenbach, Joseph B. güñ, Joanc Xarrami, Cap de Colla, J. Gorin Roca, E. Font Roca, C. Barrancada, J. Coates, Escolà Vilafraqui, J. Ginés Morell, Cintet Bru, R. S' Ama, J. B. O., C. de la Flauta, y A. Pólit y J.—Lo que 'ns envian aquesta setmana no per casa

Ciutadans Inoreg, Un Jove de Tárrega, J. Vilalta, Juanito y Mayol, G. lán per tot, J. Liqueu O., J. Psgés Cubinyá, F. Faura, Emrich Biguer, J. Ricart, Esteve Caquinyoli, P. P. a s y Vila, Nogués, J. Oller, Eugeni Janer, P. P., Eduard Roig, Llacsó, Andreuhet dls Conills, J. Puató de C., Un Colom de Sta. Coloma, J. B. un, Anton E. Perrau, Palet de Riera, Antoni Portabella, H. Vilà M., F. de P., Pere Esclusa, R. Muntané, J. Aleix C., Matafalus, Gençella poéich, B. Soler, y Aguilera.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadá Nyau-Nyau: L' article careix de condicions literaries.—M. Rodriguez Codolá: Està bé: gracies.—Enrich de la Fusta: Yo dibuix no 'ns va prou bé.—A. C. P.: Com tampoc lo sonet que 'ns envia.—J. Got Anguera: Recbi l' original: graci as.—J. Soler: Pero home de Déu que no s' quicava als agents de l' au orita? Si aquests s' ha-guessen negat á ampararlo, llavors se'ia quan entrariam nosaltres.

G. Torres Tomás: Tindrém present les malas manys de aquell timador literari.—S. y C.: La poesia peca de excesivamente llarga: lo mateix assumptu, en una forma concisa, brillaria molt mes.—F. Llenas: Va bé y se li agraeix.—Olimpe Oill: Idem idem.—S. del Palau: M. It bé: repeixix sovint.—Própper Gandesa: Nosaltres prou voldriam complaire, pero 'ns hauria d' enviar alguna cosa qu' estés millor.—O. X.: Madurarem la idea que 'ns indicat i' trball, com á seu, està bé.—Pep Astré et: Las composicions careixen de novetat.—J. Villà y X.: La composició es excessivament picaresca: aprofitarem lo logogrifo.—Jeph de Jésus: Mestre, està mol bé y 'l felicitém: reservém la composició per l' Almanach de la Campana.—Japet de l' Orga: En lo rímero viuent procurarem publicarla: en lo de aquesta setmana no 'ns ha sigut possible.—F. de P. Juanico: Si no tingüés tants ripis estaría bé.—Tellesforo Pegadella: Miraré de aprofitarla: —E. Borsot y A.: Té molts defectes de versificació.—I. Campurbi Nadal: Va bé.—A. Gelabert: Se procurarà publicarlos.—V. del Piñar: Campaomor va dir lo mateix en quatre versos.—J. Pujadas Truch: Aprofitem alguna cosa.—J. Terri: Idem la seva composició.—J. Arbó Aleu: Idem: las dos mes curtas: l' assumptu de la llarga té poch garbo y l' altre peca d' excessivament bufo.—Andressillo: Mil graciás: Va bé.—F. de P. Gracia: No 'ns acaba de agradar: li s' fa exponentaneitat.—J. Prat: Dels dos sonets únicament pot sprofitarse l' primer y encara correjintlo.—Ramon Massip: Van molt bé: graciás.—E. Benzes: Se li agraeix.—M. Gardo y Ferm: Idem.—J. Bút Ventura: La composició qu' es refereix l' hem de tenir la que 'ns envia va be.—Cisquet del Full: No 'ns fa 'l pes.—J. Vilad'l Isart: Idem de lienzo.—Ramonet: Va bé.—Can tor Salomé: Idem.—A. Deu: Idem.—A. Busquets Punyet: No podia enviar-nos alguna cosa que tingüés una mica mes de intenció.—Assumpció de V.: Es molt manso.—E. Matí Giol: Acceptada la composició: la resposta afirmativa 's referia á la pregunta que 'ns feya sobre si aprofitariam algo de lo que ja teniam rebut.—V. Andrés: Procurarem publicar algo.—C. de Bellesguard: No 'ns acaba de agradar.—Chelin: Idem.—E. Daltabuit: Va bé.—A. Damians: Idem.—F. Bonet Carrasco: Mil graciás.—E. Llavayol: No va, per excessivament llarg y ademés incorrecte.—R. Pons: Ab mol ísim gust, y si 'ns dona nota del domicili li enviaré á casa.—S. Bonet y Sole: Es molt fluit.—L. Escaler: Va molt bé: mil graciás.—A. R.: De les dos compositions l' una 'ns agrada molt; pero la fabuleta no l' acabém d' entendre.—S. Bonavia: Procurarem aprofitarlas totes dues.—A. Carreras: La trobém poch acomodada á la índole dels periódics.—A. Llimoner: Van bé.—J. Carrascó: N' aprofitarem a gans.—Joan Via: Lo mateix li dihem.—F. Carreras P.: Idem idem.—J. Suñab: Son fluixos.—J. Salleut: No 'ns acaba de sgradir.—M. Riusech y senyora: Graciás mil pel nutrit y sustanciós envío.

LOPEZ, editor.—Rambla del Raval, 20.

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—BARCELONA